

ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

ՄՇԱԿ

Հ Ի Մ Ն Ա Գ Ի Բ Գ Ի Բ Գ Ի Բ Գ Ի Բ Գ Ի Բ Գ Ի Բ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի է և տարվանը 6 ռուբլի:
Առանձին համարները ԱՄՆ \$ 40.
Թիֆլիսում գրվում են խմբագրատանը:
Մեր հասցեն՝ Тифлиси, редакция «Мшакъ»
Сергиевская ул., № 5.
Կամ Тифлиси, Редакция «Мшакъ».
Խմբագրատան տեղի է ֆ. օ. № 253.

Մի ամսականը բաց է առևտրական 10—2
(բացի կիրակի և տոն օրերից):
Ցայտարարությունը ընդունվում է ամեն լիզով
Ցայտարարությունների համար վճարում են
խրաքանչիւր տողատեղին 10 կոպեկ:
Տպարանի տեղի է ֆ. օ. № 228.

„ՄՇԱԿԻ“ ներկայ համարը բաղկացած է
մեկ և կես թերթից:

Բ Ա Յ Վ Ա Ս Ե Ի Բ Ա Ս Վ Ն Ո Ր Դ Ա Գ Ի Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

ՄՇԱԿ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԼՐԱԳՐԻ ԱՌԱՋԻՎԱՅ 1910 ԹԻՎԱԿԱՆ ԶԱՄԱՐ

(38-Բ Գ ՏՈՐԻ)
ԲԱՏԱՆՈՐՄԱՐԻՆԸ. «Մշակի» տարեկան գինը 10 ռուբլի է, 11 ամսականը՝ նոյնպես 10 ռ., 10 ամսականը՝ 9 ռ., 9 ամսականը՝ 8 ռ., 8 ամսականը՝ 7 ռ., 7 և 6 ամսականը՝ 6 ռ., 5 ամսականը՝ 5 ռ., 4 ամսականը՝ 4 ռ., 3 ամսականը՝ 3 ռ., 1 ամսականը՝ 80 կ. և 20 կ. պատի ծախս:
Ամբողջիկի բաժանորդները պիտի վճարեն տարեկան 6 ռուբլի. Երազայի բաժանորդները՝ 30 ֆրանկ. Պարսկաստանի բաժանորդները՝ 10 ռուբլի. Թիֆլիսի բաժանորդները՝ 120 դրու:
Հասցեները փոխելու համար պետք է ուղարկել նաև հին հասցեն և միևնույն ժամանակ 40 կ. նամակագրությամբ:
Ի նկատի ունենալով, որ ուշ բաժանորդագրվելու պատճառով ստեղծվում են մի շարք տեղիներ, անյարմարություններ, որոնք զրկում են խմբագրությանը հնարավորությունից յուրաքանչյուր 1-ից կանոնադրապես թերթի ուղարկել բաժանորդներին, ուստի խնդրվում է բաժանորդ գրվել ցանկացողներին վաղորոք գիտել՝ գրելով հասցեները պարզ և ճշգրիտ: Հին բաժանորդներին խնդրվում է կպցնել փոխադր. բանկի վրա նախկին տպագրված հասցեն իր վրա ունեցած համարով:
Մեր հասցեն. ТИФЛИСЬ, Редакция «МШАКЪ». Արտատպանքի՝ ТИФЛИС, Редакция du journal «MSCHAK».

Ա. ՊԱՌԻՎ ԲԱՏԱՆՈՐՄԱՐԻՆԸ ԶԵ ԸՆԴՈՒՆՎՈՒՄ

Մի ամսականը բաց է առևտրական 10—2
(բացի կիրակի և տոն օրերից):
Ցայտարարությունը ընդունվում է ամեն լիզով
Ցայտարարությունների համար վճարում են
խրաքանչիւր տողատեղին 10 կոպեկ:
Տպարանի տեղի է ֆ. օ. № 228.

Կ Ի Ր Ա Կ Ի, Դ Ե Տ Ե Մ Բ Ե Ր Ի 20-ԻՆ,
ՅՕԳՈՒՏ ՀԱՅՈՒՅԵԱՅ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԳՈՒՆԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆՈՒՄ
տեղի կունենայ

ՅԵՐԱՅԵՍԻՍ ԶԵՄԵՆԻՍ
ԱՐԳՈՒՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Օպերա 4 գործ.

ԱՌԱՋԻՎԱՅ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ

Երաժշտության Բերկովի. երաժշտահոգեբանական երգիծաբանություն, 1 գործողություն, բաղկացած 8 պատկերից:

Անտարկտիկայի միջնակախաղ, տուրբուլեն, պոսի-շվո:
Ս Կ Ի Զ Բ Ը Ժ Մ Ս Ը 8-ԻՆ:

Տոմարի գինը է 2 ռ. 20 կ.: Որովհետև համարագրված տեղերն արդեն ծախվում են, ուստի 2 ռ. 20 կոպեկանոց տոմարի ստացողներին խնդրվում են բարեհաճել նախօրոք այդ տոմարը Ընկերության գրասենյակում (Գրասենյակային, 19) առ. ժամը 10-ից մինչև ցեր. ժ. 2-րդ փոխարինել համարագրված տեղերին, իսկ 18-ին, 19-ին և 20-ին կարելի է փոխարինել՝ Արքունական Բաժանոցում: Փոխարինելիս պարտավորվում են փոխարինել օրինակները և I և II կարգի կտրի օրինակներին ամեն մի տեղի համար պետք է վերադառնալ վճար առկայելու մի-մի ռուբլի, իսկ միևնույն տեղերը փոխարինվում են առանց վերադառնալ վճարի:
(2. 4.) (առ.) 1927. 2—2

ՆԱԽԱԶԳՈՒՇԱՑՈՒՄ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ 40 Բ Ե Զ

Պաշտոնական փողոցի վրա: Սրանով նախագործացվում է յարգելի հասարակության, որ մեր խնամքի է 2019-ին: Տոմարի համար ստացված են Մարգարիտայի անունով փողոցի (Morio), բոկֆոր (Boefor), նոյնպես ընդհանուր և Բերկովի, Կամպեր և Դեմիտրի անունները, ուստի սակայն և տեղական անվանական պատրաստած—աղուխտ (ԵՐԵՎԱՆ):
1941. 1—1

ՀԱՅՈՒՅԵԱՅ ԸՆԿ. ԹԱՏՐՈՆՈՒՄ
Երկուշաբթի, զեկտեմբերի 14-ին
Հայ Դեմոկրատական Ընկերակցությունը
Կը ներկայացնե

ՅՈՒՆԵՍԿՈՒՄ
Փոխարկություն Սարգիսյան-Սամարյանի,
Թարգմ. Լ. Բարսեղյանի:
Մասնակցում է ամբողջ խումբը:
Տեղերի գինը տվողական է:

Սկզբնական ժամը 8-ին:
Բեմականություն. ՄԱՍՏՈՐՈՒՄ
(2. 4.) (առ.) 1936. 2—2

Թիֆլիսի ժողովարան
Ժողովարանի գրասենյակը յայտնում է
է գիտություն պ. պ. անդամների և կան-
գրողների, որ տոմարները նորոգելու
վերջնական ժամանակահատվածը լրանում է
զեկտեմբերի 14-ին: Այն անձինք, որոնք
մինչև այդ ժամանակ չեն նորոգել իրանց
տոմարները, կը վճարեն՝ բացի տոմար-
ների արժեքից՝ նաև 3 ռուբլի (15-րդ կա-
նոնադր.):
Գրասենյակը բաց է երկուշաբթի ժամը
8-ից մինչև 11-ը:
(2. 4.) (առ.) 1941. 3—3

ԿԱՐԹ Զ. ՄԵԼԻՔ-ԲԱՍՏԱՐԵԱՆ
Պաշտոնական փողոցի, № 3.
Օրական երկու անգամ, առաւօտ և երեկոյ, ուղարկում է
տները միանգամայն անարժույթ, առողջ և մաքուր կաթ, կընթ-
ված ամաններով: (Կ. Ե. Կ.) (առ.) 1904. 10—4

Մի ամսականը բաց է առևտրական 10—2
(բացի կիրակի և տոն օրերից):
Ցայտարարությունը ընդունվում է ամեն լիզով
Ցայտարարությունների համար վճարում են
խրաքանչիւր տողատեղին 10 կոպեկ:
Տպարանի տեղի է ֆ. օ. № 228.

Ծրագրավորող ոչ մի ֆարքիս չէ կարող մրցել ՅԱՏԿՈՒՆԵԱՆ
կողմից՝ վերջերս բաց թողնված պապիրոսների հետ—
ДРУЖБА 20 ԿԱՏԵ 5 40Գ.
ТОВАРИЩЬ
ԱՅԺՄ ԱՄԵՆ ՕՐ ՍՊԱՆՎՈՒՄ Ե
250,000 ՀԱՏ
Վաճառվում է ամենուրեք
ԾԽՄ. ՅԱՐ. Ն. Ի. ԲՕԶԱՐԶԵԱՆՑ և ՈՐԴԻՐ.
(2. 4.) (առ.) 1922. 10—10

Թիֆլիսի ժողովարան
Երեքշաբթի, զեկտեմբերի 13-ին
տեղի կունենայ
ԱՍԻԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ
Իտալական օպերայի երգիչ Մ. Ա. Վար-
դիկեանի խումբը, ազգային զինվորների,
ժամանակակից մանդոլինիստների խմբի,
կը սայ հայերեն լեզուով:
— ՀԱՄԵՐԻ —
2 բաժանում: Մանրամասն. ծրագրերը:
Համբերեց յետոյ՝ անդակալն և եւրոպական
ՊԱՐԵՐ
Երկուշաբթի կը նուագեն յարանուգ և-
բաժանախումբը և ազգային զինվորների:
Հիւրերը թոյլատրվում են ընդհանուր հի-
մունքների համաձայն՝ մուտքի համար վճա-
րելով 1 ռուբլի:
Համբերել տոմարները՝ 30—75 կ. ծախ-
վում են ժողովարանի շէջքային մաս:
Համբերել սկիզբը երկուշաբթի ժամը 9-ին:
(4. Ե.) (առ.) 1940. 1—1

ԱՆՀԱՐԱՅԵԱՆ ՊԱՏՄԱՆ
Այն գունդի վերաբերմունքը, որ
մենք տեսել ենք տարիներ շարունակ
դժպի մեր հին ճարտարապետության
բեկորները և դժպի նորոգություններ
անելու ու նոր շինություններ կառու-
ցանելու գործը, դրոշմ է մեզ հրա-
պարակի վրա դնել այն կարևոր
խնդրը՝ թե՛ պէտք է ձգվի մի
պարտաւորական հրահանգ՝ այդպիսի
ձեռնարկությունների համար:
Պէտք է լինի հրահանգ, որով զեկա-
վարվեն մարդիկ շինությունների մա-
կարդակներ և նորոգությունների ծրա-
գրները մշակելու ժամանակ:
Էջմիածնի շրջանում կատարվող շի-
նությունները, Թիֆլիսի, Բաքուի և
ուրիշ տեղերի տաճարների և հրանց
կից ուրիշ շինությունների կառուցու-
մը ամեն անգամ հարց են դնում մեր
առաջ ընդհանուր, որով ճարտարապե-
տական պահանջների մասին, որոնց
հրահանգ պէտք է համապատասխան լի-
նեն:

Գամոյեանց եկեղեցին Թիֆլիսում,
որ զարդարվում է ներկայումս ընո-
րոշ ոճով և ճաշակով, քիչ ֆուսց որ
ենթարկվել անպատաս պատահարների
և դաժնաբ մէջը այն տիւրը Թիւրքմե-
նիստները, որոնցով անբան առաւ
է մեր տարեգրությունը, բայց ծխա-
կան ժողովը բազմաթիւ հովանաւո-
թիւնները յետոյ իւրացրեց խելացի
վերաբերմունք և յանձնեց գործը
ձեռնարկ անելով: Ճաճարը կը դար-
ձանայ հայկական դրուագներով և կը
դառնայ զեղարուեստական զեղեցիկ
մի գործ, հետաքրքրական ամեն մի
մարդու համար:

Եւ ճաճարը յետոյ կը, որ Գամոյեանց
եկեղեցու օրինակը ազդեցություն է

արել, և Թիֆլիսում մի ուրիշ ծխական
համայնք որոշել է վերանորոգել իրանց
եկեղեցին ձեռնարկ գեղարուեստագէտ-
ների ձեռքով:

Գործարարային այդ կողմից բաւական
անմիջիցաբանական միջոցի մէջ է իջ-
նալ: Եւ նորոգութիւնները, կառուցու-
թիւնները իւր նորոգութիւններով: Նա
չէ կարողացել մինչև այժմ մի այն-
պիսի գործ կատարել, որ գեղարուես-
տին և հայկական ճարտարապետու-
թեանը համակարգող որեւէ անձ զգալ
իրան և տեսնէ ճաշակով կատարված
վաւարներ:

Էջմիածնի պարիսպների մէջ ամեն
մի շինություն պէտք է ենթարկվի
որոշ ծրագրի և յատկապէս նկատու-
թեան: Այդտեղ ոչ միայն այն բոլորը,
ինչ վերաբերում է տաճարին, այլ և
նրա կից գտնվող կերտուածքները
պէտք է լինեն իրանց վրա յատուկ
հակողութեան կիւրք և կառուցվեն հա-
մաձայն ճարտարապետական պահանջ-
ների և ուսումնասիրված ոճի ու ճա-
շակի:

Այդ տեսակետով պէտք է նորակա-
նայ մատենադարանը հանդիսանայ
իրեն արդարեւ ճարտարապետական
յատուկ խորհրդակցութեան մշակած
ծրագրին եւ քանի ուշ չէ, անհրա-
ժեշտ է, որ առաջին անգամ այնպի-
սի պիւնների, որոնք կարող են այլև
անուղղելի լինել անպաշտոն:

Անկասկած է վերաբերում, որի կա-
ռուցումը արդէն վերջնականապէս
պարզված մի խնդիր է արդէն ճանաչ-
վում, պէտք է առաջ տարվի ճարտա-
րապետական յատուկ մարմին հակո-
ղութեան և հողատարութեան ներքոյ:
Այդպէս և միւս զեղեցիկներ:

Ա. Բարսեղյան
Մ. Բարսեղյան

ՄԵՆ ԻՇԽԱՆԻ ՄԱՆՎԱՆ ԱՌԻԹՈՂ

Վիլլա ֆրանս. — Մեն Իշխանի դա-
գաղի տեղափոխութեան ցերեմոնիայը
դէպի նաւակայանը աչքի էր ընկնում
մեծ հանդիսաւորութեամբ: Ուստի և
ֆրանսիական նաւաստիների կօման-
դաները ուղեկցում էին տիւրը կօր-
տէժին: Որովհետեւ վրա հասաւ զինե-
րը, ֆրանսիական նաւաստիները գնում
էին շահերով: Նաւերը յուսարում
էին հանդէսը էլեքտրական պրօժեկ-
տորներով: Դագաղի յետևից գնում էին
Մեն Իշխանները, պրէֆէկտը, տեղա-
կան իշխանութիւնները: Երաժշտու-
թիւնը նուագում էր թաղման մարդը:
(2. Գ.)

Կանն, 11 զեկտեմբերի

Մեն Իշխան Միխայիլ Նիկոլայիւի
մարմին տեղափոխութեան ցերեմոնիա-
յը սկսվեց 2 ժամին 21 անգամ թիւ-
դանօթաձգութեամբ: Դրված շքեղ
պատկերի միջև կան Փալէթի, կրօն-
պրիցուսի Յէտիլայի, Մեն Իշխան-
ների, Սարգսի-Մէյնիզեանի դասի
պատկերը: Սրահանդէսի առջևից դը-
նում էին Մեն Իշխանները Նիկոլայ և
Միխայիլ Միխայիլիչները՝ ուղեկցու-
թեամբ Փալէթի ներկայացուցիչ մա-
յօր Լօժիկի, քաղաքացիական և զին-
ւորական իշխանութիւնների և Ռիլի-
ւում եղող ուսու բարձրաստիճան ան-
ձանց: Ուստի օֆիցէրները տանում
էին հանդուցեալ Մեն Իշխանի շքա-
նանքները և սուրը: Ժողովրդի բազ-
մանազար մարտի համակրական ցոյ-
ցերը ուղեկցում էին հանդէսին: Կա-
յարանի առաջ դադարը դրված էր
դիակառքի վրա: Զինուորները զինու-
րական պատիւներ տուցին: Այլևի-
ման հրացանաձիգները, հետեակ զորա-
մասները, արտիլերիան և ժամադրու-
թեան հանդիսաւոր մարզով անցան
դիակառքի մօտով: Մեն Իշխանները,
հանգուցեալի գաւազները, կանգնելով
դիակառքի առաջ, պատասխանում էին
ողջիւններին: Ժամը 4-ին հանգուցեալ
Մեն Իշխանի մարմինը ուղարկվեց
Վիլլաֆրանս, ուր ընդունվեց «Բօ-
գատիլ» կրէյտերի վրա: Առանձին
գնացքով ճանապարհ ընկան Վիլլա-
ֆրանս Մեն Իշխանի ընտանիքը, օֆի-
ցէրները և քաղաքացիական պաշտօ-
նականները: (2. Գ.)

Ուրբաթ երեկոյան ժամը 8-ին Թիֆլիսի
հայոց առաջնորդարանում կայացաւ մի ժո-
ղով, որին հրաւիրված էին ազգային զըզ-
ուցների հոգաբարձութիւնները, կուսու-
րական հաստատութիւնների, մամուլի, առև-
տրական և արհեստաւոր դասակարգի
ներկայացուցիչները: Ժողովի նպատակն էր
ընտրել Թիֆլիսի հայ հասարակութեան
կողմից պատգամաւորներ, որոնք, միանա-
լով Փոխաբքայի կազմած պատգամաւորու-
թեան հետ, վարցի և Թուրք հասարակու-
թիւնների կողմից ընտրված պատգամաւոր-
ների հետ միասին գնան ներկայ գտնվու-
նով Կովկասի հայկին փոխաբքայ Մեն Իշխան
Միխայիլ Նիկոլայիւի թաղմանը:

Ժողովին նախագահող Դանիէլի արեւ-
ստիկոպոսը այն միտքն յայտնեց, որ լա-
կը լինէր, եթէ ընտրվելը պատգամաւորները
համարվէին ներկայացուցիչներ Կովկասի
հայկական կողմից: Ժողովը, իբրան ձեռնարկ
և իրաւաւոր չը համարելով ընտնի այդ
հարցը այն կարծիք յայտնեց, որ ներկայ
ժողովը կընտրէ երկու պատգամաւոր Թիֆ-
լիսի հայ հասարակութեան կողմից, բայց
միւս քաղաքների հայ հասարակութիւնները,
եթէ կամենան, կարող են իրանց ներկայա-
ցուցութիւնն ևս յանձնել այդ երկուսին:

Այդ նպատակով ժողովականներից ունեց-
ած առաջնորդներ Նիկանի քաղաքագուլու Յ.
Մէլիք-Աղամալեանի կանդիդատութիւնը:
Առաջարկվեցին իբրև ընտրվելու նաև իշ-
խան Ն. Վ. Արդուլեան-Եր կանաքաղուկ,
Ալեքանդր Մանթալեան, Ստանի Յարու-
թիւնեան, Ար. Գալանթալ, իշխան Գ. Ա.
Թումանեան և Ալեքանդր Բիշմիլեան:
Ի նկատի ունենալով, որ իշխան Արդու-
լեանի, Ար. Մանթալեանի և իշխան Գ.
Թումանեանի կողմից համաձայնութիւն չը
կար, իսկ Ար. Գալանթալը և Ա. Յարու-

Հ Ա Յ Մ Ա Լ Ա Մ Ա Է
ՇԱՀՐԱՐԻ
Տասններկու պատուումք
320 ԷՔ.
Հեղինակը պատկերով.
ԳԻՆԼ Է 50 ԿՊՊ.
Դիմել Թիֆլիսի գրավաճառներին և
«Մշակի» լավագուրթիներն.
(օ. մ.) 1296. 10—5

Մամուլի տակից դուրս եկաւ.
✠ ԱՐՇԱԿ ԵՐԿՐՈՐԴ ✠
(Պատմական կենսագրութիւն)
Մ. Գ. Ղազարեանցի
ԳԻՆԸ 30 ԿՈՊ.
Դիմել հայ զբաղավաճառներին:
(օ. մ.) 1332. 5-2

Լ յ յ է տ ե ս ի
 Վ. ՓԱՓԱԶԱՆԻ
 „ՀԱՋԻՔԷԳ“
 (Էկա թիւըմայոյ յիպոթիտիթան
 կանգնեց)
 Գ Ի Ն Է 60 Կ 0 Պ.
 Դիմի թիվիւ, գրաւաճառանոց «Գուս-
 տինբիբք»:
 (ու. Կ.) 1333. 2—2

Լ յ յ Տ Խ Ս Ւ
ՊԱՏՄԱԳԻՐՔ ՀԱՅՈՑ
 Կառ. Ա. ԿԻՐԵ Բ.
ԱՐԱԹՄԱՆԻԿԱՆ
 ԲԱԿԱՄԵՐ. ձեռագրերի ԲԱԿԱՄԱՐԻՔԻՄ
 80+474+29 ՄԵՆԱԿԵՐ ԵՐԵՎԱՆ ԳԻՆՆԷ 3 Բ.
 ՄԱՐԿԻՈՒՄ Ե ՊՈՒՆԿՏՈՒՄ ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ
 ԿԱՐԴՈՒՄ (Հ.ՈՒ.Կ.) 1922. 3-3

ՀԱՅ ՕՐԵՈՐԴ

որումսմ է գանձապահմանու կամ գործակա
տարւոնու պաշտօնն: Ունի կապանի պարոյց
չորրորդ դասարանի վկայական
Գլխէ նախ ընկնողաւորի իրա աշխատի
Հասցեն՝ Георгіевская пл. № 8: Բնա
կարան 2.

(կ. Կ.) 1316. 2-2

2րի!!! 30 0ր 2րի!!!

Ե՛րէ՛կ դուք 30 օրվայ ընկալաբուն նոր միջոցով կարգիվ
վեր ընդհանուր ձեռնարկով (փութեմերիկոս—բիկմով)
չէք սովորից պատգամի խառն, զրի՛կ կարգավ գիտեմ
ներէն, փութեմներէն, սպելներէն և խառններէն—
չեմ ինչ փութեղարձանում: Ձեռնարկի զինի՛ր մի կարգ
համար՝ զիմարի չկարող և ճանաչողճանաչվում—
1 25 Կ, 2-րի՛ր 2, 3-րի՛ր 3, 4-րի՛ր 3, 75 Կ
Պատուիրակի կարտանով է փակ զպատեղ ինտալման
նում—6-Շ.Սետերբուրգ, օփիսական, 50—224, փ. Տոսկ
Կ, ինտերնաշնալնոե Բյուրո ինտրանսիտի շտաբոս
Ուսուցիչներն են զարդ զգրքեր, արժեք լայնարկան
են լայնիկն, անտարք, և գրադպրակներուն: Պատու
խառն համար ուղարկել 2 հաւ 7 Կող, մարդիկ:

(12,28) (Ս.159889.) 1290. 2—1

ԱՌՆԵՏՐԻ ԵՒ ԱՐԻՒՆԱԲԵՐ ՄՐԵՒՍՏՐՈՒԹԵԱՆ ԻՐԱՆԱՍՏՐՈՒԹԵԱՆ ՏՅԱ ԳՏՆԱԴՈՂ

ՀԱՇԵԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ԿՈՒՐԵՐ

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԱՐԲԱՆՍԵԱՆԻ

Հեղինակ «Առևտրական, գործարանական և նախարարինաբերական հաշվադա-
նութեան ձեռնարկի», որ ֆինանսների մինիստրության ուսումնասիրական բաժնի
կողմից ընդունված և իբրև օժանդակ ձեռնարկ առևտրական դպրոցներում և
նրանց գրադպրոցներում:

ՍՈՒՈՐԵՏՆՈՒՄ ԵՒ ՊԱՏՐԱՏՈՒՄ ԵՆ

ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԻՒ անձանց, գործնական ձևով հաշվադանություն և ուրիշ մասնապ.
առարկաներ 4 ամսվա ընթացքում:

Կուրսերում լազի սովորական մասնագիտական առարկաներից առանգվում են
սեպագծերը ամսից օտար լեզուներ և պաշտոնություն (счетоводия) ըստ ցանկության
և որոշ վճարով:

Ընդունվողներին ամսն օր, ժամը 4-ից մինչև 7-ը երեկոյան, 9-ից մինչև
10-ը առաօտեան Պարագլուխները սկսվելու են 1910 թ. յունվարի 15-ից
պարբերաբար ամիս 4 ամիս, անհնարյն օր ճաշից յետո: Ծրագրին ուղարկվում և ձրի:
Խաղնխաղը աւարտողներին արվում են: Ֆինանսների մինիստրության
թոյլատրած ծրագրի համաձայն, աստիճանաբար:

Գրանիշ անկախ լազված են քիչ պատրաստականություն ունեցող անձերի
համար առանձին լրացուցիչ և կրկնողության կուրսեր ստացա լեզուի և թաւա-
նութեան համար:

Ծանկացողներին խնդրում են դիմել գրաւոր կերպով կամ անձամբ կուրսերի
հիմնադրին Թիֆլիսում: Н. В. Абраамян, Николаевская ул. № 22, Телефонъ № 744.

Վերևում յիշված ձեռնարկը ծախվում և Ռուսաստանի բոլոր գրախոսանոցնե-
րում: Օտարալազապցիները զիբբը գնելու համար կարող են դիմել հեղինակին,
առանց պատի ծախս վճարելու: Դիմել և 3 ր. 50 Կ:

(Կ. Լ. Տ.)

1331. 13—1

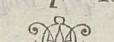
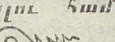
Կ Թ Թ Զ ԽԱՂՁԵՐ, ՁԲԱՂՁԵՐԻՔՆԵՐ, ԽԱՂԱՆԻՔՆԵՐ
 Սկսած 5 կայիկից մինչև 25 ուրիկի.
 Մանկական գրքոյնիկը՝ ուսուցէն և ցերձաններէն, կօտիլիսն, ցտովանիլիքներ, զմանկէն.
 Տօնածառի արդոյ գարդեր Ե
 2 բուր, սկսած մինչև 10 ր. և առկէն Գաւառների համար ունէր միմ քանակ. ապրանք
 ԳՆԵՐԸ ԷԺԱՆԵՆ
 Թիֆլիս, Կերպովական փող., խանութ, "Учебныя Пособія".
 1301. 4—2

Երոսեք
 Կակաօ

Թե յից եւ սոյր ձից առաւելագոյն
 զ Երեւանի բերդի քաղաքէն համոզ
 ալ և ի բոլոր զարբարեալ լինալով
 Վաճառվում է հոյժնիւր և դեղատնային սպորանքիոն բոլոր յայտնի խանութներու

ԹԻՖԼԻՍ ԱՐԿԷԿՍԵՐԻՈՍ 1, 2, 1, 3
 Վաճառվում է Կովկասեան Ընդի դեղատնային ապրանքների խանութում Թիֆլիսում
 Բազում, Պ. Դուրդենիցովի և Մ. Նազարբեկովի մօտ:
 (դ. 13, յ. 17, գ. 14, մ. 14) (II. 153500) 1235. 4—1

ՅԱՏԿԱՊԷՍ ԻՍԴՂԱԻԲՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՆՈՐ ԲԱՅՎԱՅՐ
 ՄՕՍԿՈՎԷԱՆ ԻՍԱՆՈՒԹ
 Գոյովնակի պր., № 19, Արարտ. Էնի. շինութ. և Մայգլըճի խառնութ. միջև.
 Առաջկիպ տոնիքի համար ստացված են՝ 40,000 հաւ դրամադրան տեսակի ԽՂԱԴԻԲՆԵՐ—
 զինքը 10 Կ. սկսած մինչև 25 րուբլ. 650 հաւ դրամադրան տեսակի ԿՐԻԿԻ—25 Կ.
 սկսած մինչև 10 րու. 520 հաւ դրամադրան տեսակի ԶԲԱՂԻՌՈՒԲՆԵՐԻ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ և ՀՈՒԻ
 ԿՕՒՐՆԵՐ—25 Կ.—15 րու. 120 հաւ դրամադրան ԶԲԱՆՑՈՒՅԻՉ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ բառ Ֆրէբէլի:

 Տօնաձառի զարդարանքներ
 մեծ քանակութեամբ
 Տօնաձառի համար պատրաստի կապկցանքը—2 ր. սկսած մինչև 25 րուբլի:
 Տույնէտային զարդարանքների և առարկաներ՝ ընծարդերիցու համար:
 ՎԱՏԱՌԻԲ ՄԻՆԵՂԱՄԱՅԷ ՍՈՒՆՑ ՍՅԱՂԿՈՒԹԵԱՆ
 Գնեքը նոյնն են ինչպէս Մօսկվայում:
 Հատարական և վարդապետ իշխնարգութիւնների տօնաձառիքի համար 50% զեղջ:
 Ուրաղուճ ենք զարգոյի վճարով նախապէս ստանալով արժեքի կէս մասը:

Հ Ի Ի Ր Ա Ն Ո Ց „Կ Ա Վ Կ Ա Ջ“ Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս Ո Ւ Մ

Տ Է Լ Է Ֆ օ ն № 358.

Սրանով պատիւ ունենե՞լ յայտնելու պ. պ. յաճախորդներին, որ նոյն ժրերի 20-ից հիւրան պէ՞լ
ճաշարանուս)

ԿԱՐԵԼԻ Է ՍՏԱՆԱԼ ՅԱՆՎԱՍՏԻ ԸՆԹՐԻԲ

Բարկայած 1 կերակրից և 1 թաւ սուրճից—50 կօպէկ:
Հիւրանոցն ունի՞ յատկապէս պատուէրներ ճամբ՝ նորապարբ դահլիճ, ուր ընդունուով
են սրահանդէսների, հարանախորհրդի և քիթեակցական ճաշկերութի պատուէրներ:
Դահլիճն ունի պիտիիօ և սառնճնապահեակներ:
Յարգանքով՝ Ի. Կօչիլյաւ և Ն. Սիխարովիճ:

О подписке на 1910 год (ВОСЬМОЙ ГОД издания) на журнал

для всестороннего образования

Вестник Знания

8р.
в год с
перес.
7р.
в год
с перес.

РЕДАКТОРЪ-ИЗДАТ. В.В. БИТНЕРЪ

„Вест. Зн.“ стремится отвечать на запросы интеллигентных читателей, которые не могут удовлетворяться программой других „толстых“ журналов и ищут на случайных научных статей, а желают иметь более полное представление о всей совокупности человец, знания и культурнаго прогресса. Въ 12 екемб. иллюстр. книгах журнала (направлене прогрессивно ест демократич. идеями, безпартійное) главные отдѣлы: научный, критическій, открытый и изобрѣт., беллетристическій, юридическій, философск., научно-богосл., сельск.-хозяиств., медицинскій, художеств., познания Россіи и Взаимопомощи.

Въ 38 книгахъ приложеній въ 1910 г. буд. даны слѣд. соч.:

ОБЩЕСТВЕННО-ЭКОНОМИЧ. НАУКИ И ИСТОРИЯ.

Проф. *Лавин*. Политич. исторія Европы, в 2 частях; *Эд. Бернштейн*. Экономич. эволюція. Лекція по исторіи культуры, с дополн.: *П. Калмифмейер*. Рабочій вопрос; *А. Орлов*. Церков и Государство; *А. Николаев*. Хлѣба и свѣта. Матеріальный и дух. бюджет трудовой интеллигенц. у нас и заграницей; *Г. Джорж* и *Г. Гайндман*. Единый налогъ или социализм для блага народа? *В. Тотомичи*. Самоуправленіе и городское хозяйство; *Л. Вольмон*. Дѣло при закрытыхъ дверяхъ. Психологич. преступленія (в беллетрист. формѣ).

ФИЛОСОФІЯ, ФИЛОСОФІЯ Е- СТЕСТВОЗН. и РЕЛИГІЯ:

Проф. *Остальд*. Natur. философія, нов. изд. (Теорія познания: логика и

метемат., физич. и біологич. науки); *П. Ломброзо*. Женщина, ея физич. и духовн. природа и культурная роль. *Огюст. Конт*. Духъ позитивной философіи. Архимандритъ *Х. Р.* Неизвѣстная жизнь *І. Христа* (Тибетское евангеліе).

ЕСТЕСТВЕН. НАУКИ и ПРИ- КЛАДНЫЯ ЗНАНІЯ.

Проф. *Мейер*. Вселенная, в 2 част.: 1. Мирозданіе и органич. природа. II. В свѣтлѣ астрономіи лабораторія природы; Проф. *Лебон*. Эволюція матеріи. нов. изд. в 2 част. *В. Бельш*. Первобытныи человец. Проф. *Шмэйль*. Полн. курсъ ботаники, в 3 ч. Проф. *Гейтль* и др. Завоеваніе воздуха, земли и воды. (Чудеса техники); Проф. *Домерт*. Научная магія. Учен. агр. *И. Сладковскій*. Новый способъ воздѣлыванія земли.

ЛИТЕРАТУРА, ИСКУССТВО, ЯЗЫКОЗНАНІЕ.

Проф. *Тома*. Исторія англійск. литературы; *С. К. Исаков*. Вѣчное в искусствѣ. Альбомъ произведеній великихъ художников, с біографіями. Проф. *Карисек*. Исторія славянскихъ литератур, в XIX вѣкѣ. *Л. Дачи*. Самоучитель нѣмецкаго языка (для самоц. м. б. замѣненъ самоучителемъ француз. или англійск. яз.).

ПЕДАГОГИКА, САМООБРАЗ. и РОДИНОВѢДѢНІЕ.

Проф. *Побет*. Практическое воспитаніе. *В. Буннер*. Спутникъ экскурсанта по Россіи. Руководство къ собранію коллекцій по естествозн. археолог. и др., представленія для наблюденія природы, по фотографіи, микроскопіи и біологич. опытам. с приложеніемъ: Выборъ книгъ для самообразованія.

Классики литературы и науки
6 кн.: **СОЧИНЕНИЯ ДАРВИНА** 3 тома с иллюстрац. Пронесённые вылов. в 3 ч. с рисунками.

Годовым подписчикам крошь того, будет дана **насто́дняя справочная книга** с календарем и сведениями по народ. образ., религ., гигиене (гигиена, катехизис, гигиена детского возраста, беременности, телесн. упраж. и пр.), юридич. отд. (судеб. дела, формы прош., законы об общ. курсах и пр.) сельско-хозяйств., домовод., астрономич. карты, описание столиц, музеев, картин, галлерей и достопримечательностей и пр.

ЕЖЕГОДНИК ЧЕЛОВЕЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ

на 1910 год до 700 стр. съ отдѣльн. картинами, выход. ежемѣс. выпусками. Главн. отдѣлы: I. ИСТОРИЧЕСКИЙ КАЛЕНДАРЬ (ежемѣс. газета), составл. Вл. А. Поссе; II. ПОЛИТИЧЕСКАЯ КАРТИНА, В. Битнер; III. УСПѢХИ НАУКИ И ТЕХНИКИ. Л. Девг и др.; IV. ОБЗОРЫ ЛИТЕРАТУРЫ: РУССКОЙ, СЛАВЯНСКОЙ И ИНОСТ. Л. Козловскій, пр.-доц. Коган и др.; V. ТЕАТР И ИСКУССТВО: С. К. Исаков и др.; VI. НАРОДНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ, А. Николаев, Н. Рубакин и др.; VII. ФИНАНСЫ, ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЖИЗНЬ И СТАТИСТИКА КУЛЬТУРНОСТИ, проф. Озеров, пр.-доц. Боровой, К. Стоялов и др.; VIII. РАБОЧИЙ ВОПРОС И ПРОМЫШЛЕННОСТЬ. IX. ЖЕНСКОЕ ДВИЖЕНИЕ. (ЕЖЕГ. ЧЕЛОВѢЧ. КУЛЬТУРЫ" за 1909 г., ч. 3 р., для подл. 2 р. 50 н. безъ перес.).

Статьи «ВѢСТНИКА ЗНАНІЯ» и ПРИЛОЖЕНІЙ иллюстр. рисунками в текстѣ и на отд. листахъ цѣтными красками. Особенностъ „В. Зн.“—тѣсное общеніе редакціи съ подписч., кот. получ. отвѣты редакціи на вопр. юридич. (юрисконсулт.) по образ., сельск.-хозяйств. и др. Кромѣ того, отдѣл. Взаимопомощи читателей съ подотд.: Молодежи, спорн. вопросовъ жизни и нравств. Научн. переписки, в кот. примин. участіе мыслящіе читатели, явл. могущ. средствомъ духовн. развитія.

ПОДПИСНАЯ ЦѢНА на „Вѣстн. Зн.“ со 50 кн. (5—6 тыс. стран) въ есмѣ прил., всего 7 р., безъ перес. и 8 р. с перес., заграп. 11 р.

РАЗСРОЧКИ: при подпискѣ 3 р., 20-го марта 2 р., 20-го мая 2 р., 20-го авг. 1 р., болѣе льготн. по соглаш. Народн. учит., фельдш., волост. пис., псаломщ. и просвѣтит. обществ. при подпискѣ НЕПОСРЕДСТВЕННО в ГЛАВН. КОНТ. „Вѣст. Зн.“ (прилагать 3 к. марку на отв.) ц. 7 р. На восьмой год изд. „Вѣстн. Зн.“ сдѣлался распространѣннѣйшимъ серьезнымъ журналомъ.

Подробныя объявленія-каталоги высыл. бесплатно. Подписка и пріемъ объявленій в Главн. Конторѣ „Вѣстника Знанія“, СПБ., Невск. пр., 40.

(П. 160545) 1293. 1—1

Հարկ Գնումքան Պաշտիս
մասալար

Խանութի շուցանակի հաս-
տատված սինգերներից

1 ԲՈՒԲ. ՍԿՍՆԵ (ՎՃԱՐԸ ՄԱՍ-ՄԱՍ) | ԲՈՒԲ. ՍԿՍՆԵ

Ձեռքի կարենքներն 25 բուր. սկսած՝ ծախվում են Ռուսաստանում
ամենուրեք, բացառապես սեփական խանութներում:

Յիջվախում 3 սեփական բաժանմունքներ.

- 1) Գոլգինսկի պր., ա. Միրիանովի, Փոխարքայի պարտիզ զինացը.
- 2) Վոկլաճալա փող., ա. Լեֆլաճանցի.
- 3) Հալարար, Կախէմինսկայա փող., ա. Հասան-Ջալալեանի.

♦♦♦ Զգուշացիք կեղծիքներից! ♦♦♦

(Խ.).

997. 20-12

Օգնիդ, ճանա. Լնի.
մասալար

Ֆ ա բ Ր Կ յ ի
դրուր

Անդրկովկասեան Գաւրիկային պահեստ

”ՊՐՕՎՈԴՆԻԿ“

1897 թ.

1888

Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

ԹԻՖԼԻՍ, ՍՕԼՈԼԱԿԱՅԱՑԱ ՓՈՂՈՑ, № 4.

ԱՌԱՋԻԿԱՅ ՏՕՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է.

ԱՍԲԷՍԻ ՉԱՅՐՎՈՂ ԶԻՆ ՏՕՆԱԾԱՌԻ ՀԱՄԱՐ.

Ր Է Ձ Ի Ն Ի Ի Ա Ղ Ա Լ Ի Ք Ն Ե Ր.

Գազաններ, տիկնիկներ եւ խաղաղնդակներ.

ՄԵԾ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ԸՆՏԻՐ ՍՓՈՌՏՆԵՐ

ՄՈՄԼԱԹԻՑ | ԿԷՏՈՆԿԱ |

(հ. 4.)

ԱՐՇԵՐԱՂ ԵՒ ՀԱՏՈՂ, ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ՄԵԾՈՒԹԱՆ.

1034.

0—3